

УДК 634.23: 631.52

Шубенко Л.А., кандидат с.-г. наук, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
E-mail: Shubenko.L@ukr.net

ПОШКОДЖУВАНІСТЬ СОРТІВ ЧЕРЕШНІ ШКІДНИКАМИ

Захист плодівих насаджень від шкідливих організмів відіграє значну роль у підвищенні врожайності та економічному результаті діяльності. Порівняно з іншими плодівими культурами, черешні загрожує відносно невелика кількість шкідників. Тому виявлення і впровадження сортів, стійких до пошкоджень комахами є важливим напрямком у сортодослідженні.

Об'єктами досліджень були сорти черешні різних строків достигання: ранньостиглі – 'Дар Млієва', 'Зоряна' (к), 'Мліївська жовта'; середньостиглі – 'Міраж', 'Альонушка', 'Аборигенка', 'Мелітопольська крапчаста', 'Меотіда' (к); пізньостиглі – 'Донецький угольок', 'Дрогана жовта' (к), 'Бірюза', 'Амазонка'.

В загальній масі шкідників черешні найбільш шкідливими є деякі види попелиць, кліщі, довгоносики, листогризучі гусениці, вишнева муха тощо. Нерідко в молодих садах значної шкоди наносять зайці і миші, а в плодоносних – птахи.

На практиці різниця ураженості і пошкодження сортів зберігається і на фоні необхідних для забезпечення умов нормального росту і розвитку рослин пестицидних обробок.

Насадженням черешні значної шкоди завдала вишнева попелиця (*Myzus cerasi*), пригнічуючи ріст пагонів у першій половині літа, та вишнева муха (*Rhagoletis cerasi*), личинки якої погіршували товарність продукції.

Виявлено, що пошкодження черешні вишневою мухою пов'язано з біологією розвитку цього

шкідника. Вишнева муха виходить із зимового спокою в момент початку достигання ранніх сортів. Тому ранні сорти досягають споживчої стиглості не пошкоджуючись мухою.

Вишневою мухою більше уражувалися середньо- і, особливо, пізньостиглі сорти. У групі середньостиглих мінімального пошкодження зазнали плоди сорту 'Альонушка', а пошкодження плодів сорту 'Міраж' було відсутнім. Плоди достигають майже одночасно з ранньостиглими сортами. Пошкодження цих сортів вишневою мухою решти середньостиглих сортів було незначним (в межах 1,0-2,0 бали) й досягало найвищого значення для контрольного сорту 'Меотіда'.

Від личинки вишневої мухи більше страждали пізньостиглі сорти, однак пошкодження не перевищувало 2,0 бали, за виключенням лише контрольного сорту 'Дрогана жовта', в якого протягом досліджень ступінь пошкодження сягав більше 2,0 балів.

Не дивлячись на отримані результати, число пошкоджених плодів не перевищувало допустимі норми за стандартом і товарної якості це не погіршувало. Значної різниці у пошкодженні вишневою мухою по роках спостережень не відмічалось.

Розвиток вишневої попелиці за роки досліджень спостерігали щорічно. Проте колонії шкідника були незначних розмірів, виявлялися на поодиноких пагонах і знешкоджувалися плановими обробками інсектицидами.

УДК 632.651

Шуляк Ю., магістр 1 року навчання
Бабич О., к.б.н., доцент кафедри ентомології м. проф. М.П. Дядечка
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: nubipbabich@gmail.com

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РОДЕНТИЦИДІВ ДЛЯ РЕГУЛЯЦІЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ СІНАНТРОПНИХ ГРИЗУНІВ

Синантропні гризуни – численна і різноманітна група наземних хребетних тварин. Вони становлять особливу життєву форму, що характеризується порівняно коротким життєвим циклом, високим рівнем обміну речовин, недосконалістю терморегуляції і значною чутливістю до зовнішніх умов. Значення гризунів у наземних біоценозах визначається впливом цих тварин на рослинність, рельєф, ґрунтоутворювальні процеси, участь в трофічних ланцюгах хижих звірів і птахів. Для людини вони мають господарське значення, будучи шкідниками сільськогосподарської продукції, матеріалів і сировини, а також беруть участь в передачі ряду природних захворювань.

В даний час для боротьби з синантропними гризунами в основному використовують антикоа-

гулянти, як першого, так і другого покоління, на основі яких розробляються і виробляються різні препаративні форми. Одними з таких засобів, є препарати «Смерть щурам» та «Капкан – принада №1 проти гризунів».

Метою наших досліджень було випробування ефективності дератизаційних засобів Смерть щурам» та «Капкан – принада №1 проти гризунів» у виробничих умовах в складських приміщеннях в ТОВ «Розподільчий центр «ПЛЮС» Київської області протягом 2019-2020 рр.

«Смерть щурам» та «Капкан – принада №1 проти гризунів» являють собою готову до застосування отруєну принаду у вигляді м'яких парафінованих брикетів (тісто). Дератизаційні засоби Смерть щурам» та «Капкан – принада №1 проти

гризунів» містять в якості діючої речовини бродіфакум-0,005% і допоміжні компоненти: борошно, масло рослинне, ароматизатор, барвник.

В результаті проведених досліджень встановлено, що загибель гризунів наступала на 4-10 добу від початку досліду і становила 91-95%; при цьому, як правило, спостерігали клінічну

картину, характерну для отруєння антикоагулянтами з рясними зовнішніми кровотечами.

В результаті проведених випробувань нами встановлено, що дані засоби мають високу ролентицидну активність і забезпечують винищення гризунів на (91-95%) при щоденному застосуванні протягом 12 днів.

УДК 634.13:631.521

Юрик Л.С., науковий співробітник, в. о. заст. директора з наукової роботи

Дослідна станція помології ім. Л.П. Симиренка ІС НААН України

E-mail: mliivis@ukr.net

НОВІ ВИСОКОПРОДУКТИВНІ СОРТИ ГРУШІ

Груша є цінною плодовою культурою, цінність її плодів полягає не лише у відмінних смакових якостях, але і у можливості споживання їх у свіжому вигляді протягом року. Плоди груші відзначаються високими смаковими, лікувальними і дієтичними якостями та користуються високим попитом у населення. Слід зазначити, внутрішній ринок плодів груші, залишається дефіцитним, що пов'язано з відносно низькою врожайністю цієї культури. Ареал промислового поширення найбільш цінної зимової групи сортів досить обмежений і зосереджений переважно у Придністров'ї та в південних регіонах України. Одним із головних факторів збільшення виробництва плодів груші є впровадження високопродуктивних сортів у високому ступені адаптованих до умов Правобережного Лісостепу України.

Селекційна робота по груші на Дослідній станції помології ім. Л.П. Симиренка ведеться з 1928 р. За цей час створено біля 35 нових високопродуктивних сортів груші.

Коротка господарсько-біологічна характеристика нових цінних зимових сортів:

‘Чарівниця’. Дерево середньоросле, з вузькопірамідальною кроною середньої густоти. Плоди середньою масою 180 г, одномірні, видовжено-грушевидної форми із гладенької поверхнею. Шкірочка ніжна, гладенька, блискуча, зелена з сонячного боку невеликий рум'янець. М'якуш білий, середньої щільності, ніжний, масляни-

стий, соковитий, кисло-солодкого смаку. Урожайність – 20,8 т/га. Знімальна стиглість плодів настає у вересні. Плоди можуть зберігатись до 100 діб. Сорт високозимостійкий та стійкий до ураження листків і плодів паршею.

‘Зеленка мліївська’. Дерево середніх розмірів з вузькопірамідальною кроною середньої густоти. Плоди одномірні, видовженогрушевидної форми, з гладенькою поверхнею, середньою масою 163 г. Шкірочка ніжна, гладенька, масляниста, зеленувато-жовтого кольору. М'якуш білий, ніжний, маслянистий, соковитий, кисло-солодкого смаку з незначним ароматом. Урожайність – 22,3 т/га. Знімальна стиглість настає у II декаді вересня, споживча – на початку жовтня. Зберігаються плоди до середини грудня. Сорт зимостійкий, відносно стійкий до ураження паршею. Плоди досить транспортабельні, не буріють при зберіганні.

‘Новинка мліївська’. Дерево середньоросле з округлою кроною середньої густоти. Плоди одномірні, бугристі, правильної форми, середньою масою 192 г. Шкірочка гладенька, суха, зеленувато-жовта із бурувато-червоним рум'янцем. М'якуш білий, ніжний, напівмаслянистий, соковитий, кисло-солодкого смаку. Знімальна стиглість плодів настає у кінці вересня, споживча – у грудні, зберігаються до 2-х місяців. Транспортабельність плодів висока. Сорт високозимостійкий та стійкий до ураження паршею. Урожайність – 18,9 т/га.

УДК 633.11:58.056:631.527.53

Юрченко Т.В., кандидат с.-г. наук,

завідувач відділу біотехнології, генетики і фізіології

Прокопів Н.І., молодший науковий співробітник

Миронівський інститут пшениці імені В.М. Ремесла НААН України

E-mail: t.yurchenko978@gmail.com

КОМБІНАЦІЙНА ЗДАТНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ ЗА ПОСУХОСТІЙКІСТЮ

Основним методом створення вихідного матеріалу в селекції зернових на сьогодні є гібридизація. Підвищення ефективності гібридизації в одержанні гетерозисних нащадків можливе при використанні в схрещуваннях цілеспрямовано підібраних батьківських форм з високою комбінаційною здатністю. Метою наших досліджень

була оцінка нових високопродуктивних сортів пшениці м'якої озимої миронівської селекції та інших селекційних установ України за показниками, пов'язаними з посухостійкістю, та вивчення особливостей успадкування даної ознаки для подальшого використання їх в селекційних програмах. Оцінку дослідного матеріалу за по-